

Shemini Atzeret: Reversing Tishah b'Av
R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

This event is dedicated in memory of Ben Lax z"l, דב בן מרדכי ז"ל, by his loving family

This session is dedicated by:

Raphael and Jeanette Adams in loving memory of

Jeanette's parents, Yaakov ben Shlomo, z"l, Chana bas Yitzchak, z"l, and her sister, Malka Chaya bas Yaakov, z"l

Yaacov and Chaya Feldman as a zechut for yeshuot and refuot

Lazer and Shayna Friedman in memory of Shayna's parents

הרב יחיאל מיכל בן הרב אליעזר ליפא ומלכה בת ר' חיים יהושע ז"ל

Zev and Shaindy Goldstein: Special thanks to Rabbi Torczyner and Rabbi Bergman for all you bring to our community.

Zev and Sybil Hershtal in honour of Rabbi Torczyner and the Kollel

Gershon and Tamar Miskin

Sam and Judy Silverberg: Thank you to Rabbi Torczyner and to all the members of Beit Midrash Zichron Dov for your dedication to community Torah education.

Howard and Nancy Wasserman: Thank you to the Beit Midrash for all the great work they do in the community.

Introduction

1. Rabbi Tzaddok haKohen, Tzidkat haTzaddik 171

וידוע נגד כ"ב ימים שבין המצרים הם מראש השנה עד שמיני עצרת, ושמחת תורה הוא נגד י' באב

It is known: Parallel to the 22 days of *bein hametzarim* is the period from Rosh HaShanah to Shemini Atzeret, and Simchat Torah is parallel to the tenth of Av.

2. Rabbi Tzaddok haKohen, Tzidkat haTzaddik 171

ואמרו ז"ל (בראשית רבה י"א ח) לכל נתת בן זוג שלכל דבר יש זוג דהיינו עזר כנגדו שיש דבר שהוא ממש נגדו וזהו לעזר לו... ובזיווגם מתמתקים יחד:

And our Sages (Bereishit Rabbah 11:8) said, "You have given everything a partner," that everything has a partner, meaning "a help opposite him", something that is actually against him, and this is a help for him... And through their match, both are sweetened.

The Problem

3. Talmud, Sanhedrin 102a

"ויהי בעת ההיא וירבעם יצא מירושלים וימצא אתו אחיה השילוני הנביא בדרך והוא מתכסה בשלמה חדשה. (מלכים א יא:כט) תנא משום רבי יוסי: עת היא מזומנת לפורענות.

"בעת פקדתם יאבדו (ירמיה נא:יח) תנא משום רבי יוסי: עת מזומנת לפורענות.

"בעת רצון עניתיך (ישעיה מט:ח) תנא משום רבי יוסי עת מזומנת לטובה.

"וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם. (שמות לב:לד) תנא משום רבי יוסי עת היא מזומנת לפורענות.

"ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו (בראשית לח:א) תנא משום רבי יוסי: עת מזומנת לפורענות.

"וילך רחבעם שכם כי שכם בא כל ישראל להמליך אתו (מלכים א יב:א) תנא משום רבי יוסי: מקום מזומן לפורענות. בשכם עינו את דינה, בשכם מכרו אחיו את יוסף, בשכם נחלקה מלכות בית דוד.

"And it was, at that time, and Yeravam left Jerusalem, etc." It was taught in the name of Rabbi Yosi: That time was designated for *puranut*.

"At the time they are called to account, they will be destroyed." It was taught in the name of Rabbi Yosi: That time was designated for *puranut*.

"At the time of desire, I answered you." It was taught in the name of Rabbi Yosi: That time was designated for good.

"And on the day I call to account, I will call them to account for their sins." It was taught in the name of Rabbi Yosi: That time was designated for *puranut*.

"And it was, at that time, and Yehudah descended from among his brothers." It was taught in the name of Rabbi Yosi: That time was designated for *puranut*.

"And Rechavam went to Shechem, for all Israel had come to Shechem to coronate him." It was taught in the name of Rabbi Yosi: That place was designated for *puranut*. In Shechem they raped Dinah, in Shechem they sold Joseph, in Shechem the Davidic monarchy was split.

4. Talmud, Taanit 25a

רבי אלעזר בן פדת דחיקא ליה מילתא טובא, עבד מלתא ולא הוה ליה מידי למטעם, שקל ברא דתומא ושדייה בפומיה, חלש לביה ונים. אזול רבנן לשיולי ביה, חזוהו דקא בכי וחייד ונפק צוציתא דנורא מאפותיה. כי אתער אמרו ליה "מאי טעמא קבכית וחייתך?" אמר להו דהוה יתיב עמי הקב"ה ואמרי ליה "עד מתי אצטער בהאי עלמא?" ואמר לי "אלעזר בני, ניחא לך דאפכיה לעלמא מרישא, אפשר דמתילדת בשעתא דמוזוני?" אמרי לקמיה, "כולי האי ו'אפשר'!..."

Rabbi Elazar ben Pedat was very impoverished. He underwent bloodletting, but had nothing to eat [afterward]. He threw a garlic clove into his mouth, became weak and passed out. The sages went to look after him, and they saw him crying and smiling, and a spark of fire came from his forehead. When he awoke, they asked him: Why did you cry and laugh? He replied: Gd sat with me, and I asked Him, "How long will I suffer in this world?" And He replied, "My son Elazar, would you prefer that I overturn the world back to the beginning, and it's possible that you would be born at a time of food?" I said before Him, "All of that, and still only 'it's possible'?"....

5. Talmud, Megilah 12b

תנא: ממוכן זה המן. ולמה נקרא שמו 'ממוכן'? שמוכן לפורענות.

We have learned: Memuchan is Haman. Why was he called Memuchan? For he was *muchan* [prepared] for *puranut*.

6. Eichah 3:38

מפי עליון לא תצא הרעות והטוב

From the mouth of the One on High, evils and good do not emerge.

Puranut means "payment"

7. Rabbi Tzaddok haKohen, Tzidkat haTzaddik 171

אבל באמת לשון חכמים מרפא שאמרו ז"ל "מוכן לפורעניות" לשון "פירעון", רק דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא (קידושין לט:): רק פירעון העבירות, אם לא שזכה לטעום מפרי מעשיו בעולם הזה או מאותן מצוות שיש להם פירות. ואותו הזמן מקום ונפש הוא מוכן לקבל פירעון מה שנשתכר.

ומה דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא היינו משום דהקב"ה נותן מלא עומסו וכו' (סנהדרין ק.). ואי אפשר בעולם הזה לקבל רוב טובה ההוא כלל. ובאותו מקום זמן ונפש שנשפע הפירעון ושכרו של ד' יתברך מצד ריבוי השפע נעשה חס ושלוש פורעניות לרע כידוע בסוד שבירתן של כלים זוהי מיתתן על ידי ריבוי האור וכן אמרו ז"ל (פרקי דר' אליעזר פרק ל"ד) על פסוק (שמות ל"ג כ') לא יראני הא בשעת מיתתן רואה:

But in truth, the language of the sages heals. They said "prepared for *puranut*", meaning *peira'on* [payment]. But the reward for mitzvot is not in this world, only payment for sins, unless one merits to taste the fruit of labour in this world, or for those mitzvot which bear fruit. But that time, place and soul is prepared to receive payment for its just desserts.

"The reward for mitzvot is not in this world" because Gd gives a person his full load (Sanhedrin 100a), and in this world one cannot receive that large bounty, at all. And for that place, time and soul upon which Divine payment falls, due to the great flow, it becomes, Gd forbid, *puranut* for bad, as is known from the secret of the "breaking of the vessels", which is their death due to an abundance of light. As the Sages said on the verse, "No one shall see Me [and live]" – at the time of death, one does see.

The Parallels

8. Rabbi Tzaddok haKohen, Tzidkat haTzaddik 171

וד' יתברך מלאכתו הוא מיום שנברא העולם כמו שאמרו ז"ל (בראשית רבה ס"ח ד') "לזווג זיווגים" אלו של מקום וזמן ונפש כל אחד בהפכן. דיש מקום מוכן להיפך ממש שלא לקבל שום שכר מעשים רק לבטוח בבעל הבית שנאמן לשלם שכר, ובזיווג מתמתקים יחד:

Gd's task, from the day the world was created, has been "to pair up matches" as the Sages said. These are the places, times and souls, each with their opposite. For there are places that are prepared for just the opposite, not to receive any payment for their deeds, but only to trust that the Landlord is faithful to pay. Through their match, they are sweetened together.

9. Rabbi Tzaddok haKohen, Tzidkat haTzaddik 171

וידוע דטעם סוכה הוא החסיון בד' והבטחון בו. ונגד ט' באב הוא שמיני עצרת שאמרו ז"ל (תנחומא פנחס ט"ז) פר אחד וכו' אני ואתם כמו לעתיד (דברים ל"ב י"ב) ד' בדד ינחנו וגו' ממש היפך ט' באב:

And it is known that the reason for the succah is sheltering in Gd and trusting Him. And opposite Tishah b'Av is Shemini Atzeret, for the Sages said: "One bull, etc." I with you, like in the future, "Gd will guide them alone, etc." The actual opposite of Tishah b'Av.

10. Midrash, Pesikta d'Rav Kahana, Nispachim 2

שמה יצא דינם של ישראל לגלות, ועל ידי כן הן עושין סוכה וגולין מבתיהם לסוכה והקב"ה מעלה עליהם כאילו גלו לבבל.

Why do we prepare Succot after Yom Kippur? So that if the Jews became liable for exile [on Yom Kippur], Gd considers it as though they had been exiled to Bavel.

11. Rabbi Yaakov Moellin (Maharil, 14th-15th century Germany), Hilchot Succot 2

עוד טעם צוה מצות סוכה סמוך ל"כ שצריך להיות נע ונד מביתו לסוכה ודומה לגלות שהוא מכפר נמי עונות.

Another reason Gd instructed us in Succah close to Yom Kippur is because we need to wander from our homes, in a manner similar to exile, which atones for sin.

Summary of this unusual idea

- The universe does not have an even distribution of Divine influence.
- Where Divine influence is obvious, punishment is felt, but reward is not; the material world cannot absorb this Divine goodness.
- Tishrei is a time when Gd is not obvious, and we function on emunah, as expressed by entering the Succah.

12. Rabbi Yaakov "Baal haTurim" (13th-14th c. Germany, Spain), Baal haTurim to Vayikra 23:42

בסכת תשבו שבעת ימים – נגד שבעת ענני כבוד, וכנגד שבעת הימים שישראל יושבין בסוכות זוכין לז' חופות, ואלו הן: ענן, עשן, נוגה, אש, להבה, כבוד שכינה, וסוכת לויתן.

"You shall sit in the succah for seven days" - This is parallel to the seven clouds of glory. Also, the seven days when the Jews sit in the succah earn them seven *chuppot*: Cloud, smoke, light, fire, flame, glory of the Shechinah and the succah of the Leviathan.